

PÄIVÄ PALOASEMALLA® -RASTIOPAS

Koko perheen Päivä Paloasemalla -tapahtumassa kävijät saavat aimon annoksen turvallisuustietoja ja -taitoja. Niin lapset kuin aikuiset oppivat tulipalojen ennaltaehkäisyä ja pääsevät harjoittelemaan tulipalotilanteessa toimimista tehtävasteilla.

- Päivä Paloasemalla -tapahtumaa järjestetään niin monen kokoisilla paloasemilla, että yhtenäistä sapluunaa tai tarkkaan noudatettavaa sisältöä on mahdotonta määrittellä. Oppaassa esitellään muutamia rasteja, joista voitte valita tapahtumaanne sopivimmat.
- Rasteja valitessa pohtikaa tapahtumaanne kohderyhmää ja mihin resurssinne riittävät.
- Kannattaa uskaltautua kokeilemaan erilaisia rasteja ja erilaisia toteutustapoja.

KATSOKAA PORUKALLA
UUDET HIENOT VINKKIVIDEOT
PALOTURVALLISUUSVIIKON
YOUTUBE-KANAVALTA!

RASTI 1:

PARISTOJEN KIERRÄTYS

Paloturvallisuusviikolla kiinnitämme huomiota sähkölaite-, paristo- ja akkaturvallisuuteen. Päivä Paloasemalla -tapahtuman rastin toteutamme yhteistyössä paristojen ja akkujen tuottajayhteisön Recserin kanssa.

TEHTÄVÄ

- Opasta kävijöitä paristojen ja akkujen turvallisesta kierrättämisestä Pariston ja akun matka -julisteiden avulla.
- Kerro, että paristojen ja akkujen virtanavat tulee heti käytöstä poistamisen jälkeen teipata piiloon. Näin estetään oikosulut ja tulipalot.

VÄLINEET

- Paristojen kierrätyslaatikko
- Kotikeräyslaatikkoja jaettavaksi kävijöille
- Teippiä
- Sakset
- Pariston ja akun matka -juliste
- Käytettyjä paristoja ja akkuja, esim. 9 V paristot ja nappiparistot.

FAKTA

- Kodeissa on yli 100 paristoa ja akkuja – käytössä tai käytettyinä.
- Väärin käsitellyt tai hävitetyt paristot ja akut aiheuttavat toistakymmentä tulipaloa vuosittain. Väärän jätteen sekaan joutunut paristo tai akku voi vahingoittuessaan herätä henkiin "zombiakkuna" ja syttyä räjähdysmäisesti.
- Riskialtimpia ovat litiumioniakut ja litiumparistot. Niitä on esim. kännyköissä, läppäreissä, työkaluissa, pyörissä ja potkulaudoissa.

VINKKEJÄ

- Kun kotikeräyslaatikko on täysi, vie se kauppaan tai keräyspisteeseen (www.kierratys.info).
- Pakkaa vahingoittunut akku (pullistunut tai vuotava) ja paristo omaan tiiviiseen muovipussiinsa. Anna se keräyspisteeseen henkilökunnalle ja kerro, että akku on vahingoittunut.
- Jos paristo tai akku ei irtoa, palauta laite akkuineen elektroniikkaromun (SER) keräykseen, lisätietoja: www.serkierratys.fi.

PSST! Tutustukaa
akkuvideoihin:

Pariston ja
akun matka

Akku hydraulisessa puristimessa (engl.)

KESKUSTELUNAIHEITA

Jos akku on turvonnut tai savuaa, mitä täytyy tehdä?

Missä teillä kotona säilytetään paristoja ja akkuja?

Minne käytetyt paristot ja akut voi palauttaa?

Missä laitteista teillä kotona on paristo tai akku?

Mitä voi tapahtua, jos käytettyjä paristoja ja akkuja ei teippaa ja ne menevät oikosulkuun?

RASTI 2: HÄTÄILMOITUS

Hätänumeroon 112 soittaminen on totinen paikka kenelle tahansa. Päivä Paloasemalla -tapahtumassa hätäpuhelua voidaan harjoitella leikkimielisesti käyttämällä apuna kotoa tuttuja asioita.

VINKKEJÄ

- Voitte suositella kävijöille 112 Suomi -sovelluksen asentamista puhelimeen.
- Kannattaa muistuttaa, että pilasoitot ja turhat soitot voivat viivyttaa jonkun todellisessa hätässä olevan avunsaantia

VÄLINEET

- pehmokoiraa tai -kissa
- leikkiauto
- lego
- kattila tai leivänpaahdin
- pätäkäs sähköjohto

FAKTA

- Suomessa tehdään vuosittain noin kolme miljoonaa hätäilmoitusta.
- Hätäkeskuslaitoksen viralliset hätäilmoituskanavat ovat hätäpuhelu, hätätekstiviesti, eCall, hätäilmoitus viittomakielellä -palvelu sekä palo- ja rikosilmoitinlaitteisiin liittyvät ilmoitukset.
- Keskimäärin joka neljäs ilmoitus ei kuuluisi hätäkeskuksen hoidettavaksi.
- Hätäkeskuspäivystäjä voi antaa avuntarvitsijalle ensiapu-, alkusammutus- tai muita ohjeita samalla, kun hän suorittaa riskinarviointia ja välittää tehtävää eteenpäin.

Ei, koska kukaan ei ole vaarassa. Kerro vanhemmille karkulaisesta.

TEHTÄVÄ

Näytä rastille tulijoille vuorotellen eri esineitä ja kysy, pitääkö soittaa hätänumeroon 112, jos

- lemmikkieläin karkaa omasta pihasta
- näet, kun joku varastaa auton
- pikkuveli nielaisee legon, ja hänellä on vaikeuksia hengittää
- leivänpaahdistimesta tulee liekkejä (tai kattilasta) ja olet yksin kotona
- tulee sähkökatko.

Kyllä, koska tuli voi levitä. Mene itse ulos soittamaan hätänumeroon 112. Sulje ovet perässäsi.

Ei, sähkökatko ei aiheuta vaaraa ja menee luultavasti aika pian ohi.

Kyllä, koska varastaminen on rikos ja rikoksista kuuluu ilmoittaa.

Kyllä, koska pikkuveli on vaarassa.

RASTI 3: ALKUSAMMUTUS

Alkusammutustaidot ovat tärkeitä taitoja. Alkusammuttaminen yleensä tuottaa tulosta: joko sammutus onnistuu, tai sillä pystytään ainakin rajoittamaan paloa. Mikä olisikaan parempi paikka harjoitella näitä taitoja, kuin paloasema!

TEHTÄVÄ

Harjoitella sammutuspeitteen oikeaoppista käyttöä ja/tai harjoitella alkusammutusta paloon sopivalla alkusammutusvälineellä. Rastin vaikeustasoa voi muunnella sammuttajan iän ja taitotason mukaan.

VÄLINEET

- Sammutustalo
- Sankoruisku
- Liesi
- Kattila ja kansi
- Sammutuspeite
- Sammutusallas
- Käsiammuttimia

VINKKEJÄ

- Sujuvoita rastityöskentelyä järjestämällä alkusammutus lähellä vesipistettä – näin saat nopeasti täytettyä tyhjentyneen sammuttimen
- Pelottaako kävijää tuli? Anna hänen kuivaharjoitella ilman tulta

FAKTA

- Lähes 60 prosentissa niissä tapauksissa, joissa alkusammutusta hyödynnettiin, tulipalo saatiin sammutettua kokonaan.
- Nopea reagointi tulipalon alkuvaiheessa voi vähentää tulipalon aiheuttamia taloudellisia menetyksiä.
- Alkusammutus voi pelastaa ihmishenkiä, sillä se antaa aikaa evakuoinnille.
- Alkusammutustaitojen harjoittelu parantaa merkittävästi ihmisten kykyä toimia tehokkaasti tulipalossa.
- Jos useimmat ihmiset osaavat alkusammutuksen, koko yhteisön turvallisuus paranee.

PSST! Katsokaa ideoita rastien järjestämiseen rastivideoilta

MUITA RASTEJA

TURVALLINEN POISTUMINEN

Tehtävä: Pelastautua matalana pimeässä ja mahdollisesti pelastaa samalla esimerkiksi pehmonalle. Rastilla perheitä voi kehottaa käymään kotona läpi, miten tulipalotilanteessa pelastauduttaisiin ja tarkistaa, että uloskäynnit ovat vapaina.

Välineet: Pimennysverhoja tms. huoneen pimentämiseen, pehmonalle, erilaisia esteitä hankaloittamaan poistumista, kuten tyynyjä tai tyhjiä pahvilaatikoita. Itsevalaisemia poistumisreittiä osoittavia tarroja voi olla näytteillä tai osana rastia.

PSST! Tutustukaa videoomme missä kerromme, kuinka tapah- tumasta myös pienet lapset saavat kaiken irti!

PALVAROITTIMET

Tehtävä: Tarkistaa palovaroittimen toiminta, tunnistaa rikkiäinen palovaroitin ehjistä ja vaihtaa paristot palovaroittimeen.

Välineet: Toimivia ja rikkiäisiä palovaroittimia sekä paristoja.

KOTIVARA

Tehtävä: Käydä läpi, mitä kotivaraan kuuluu. **Välineet:** Tyhjiä elintarvikepakkauksia, myös lemmikin ruokaa.

KYLKIASENTO

Tehtävä: Kääntää lattialla oleva potilas kylki- asentoon. Rastilla perheille kerrotaan, miksi kylkiasentoon kääntäminen on jopa elintärkeää onnettomuuden uhrille. Kylkiasennossa hengi- tystiet pysyvät auki.

Välineet: Potilaana voi olla ihmisen kokoinen nukke tai palokuntalainen. Jos potilaana on ihminen, kannattaa hänen alleen varata jump- pamatto tms. pehmuste.

PSST! Katso myös rastivideo ensiavusta:

YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN RASTIT

Lue Tapahtumanjärjestäjän oppaasta lisää vink- kejä yhteistyökumppaneiksi ja niiden rasteiksi. Esimerkiksi rastina voisi olla nuohous, defibrillaat- torin käyttö tai sammutinhuolto.

JÄSENREKRYTOINTI

Tehtävä: Kertokaa palokuntatoiminnasta har- rastuksena. Voitte avata esimerkiksi viikkohar- joituksienne sisältöä, eri osastojenne toimintaa ja mahdollisia harrastuksessa tarvittavaa tai tukevaa koulutusta. Kertokaa kokemuksianne palokuntatoiminnasta. Mitä toimintaa palokun- nassanne on? Mitkä asiat kuuluvat toimintaan sopimuksen perusteella? Viettäkö palokuntalai- set muuten aikaa keskenään?

Välineet: Sanavalmiita palokuntalaisia kerto- maan toiminnasta. Tarvikkeita, jotka kertovat juuri teidän palokuntanne toiminnasta.

PSST! Tutustu myös jäsenrekrytointivideoomme ja palokuntaan.fi materiaalipankkiin!

HEIKOT JÄÄT

Tehtävä: Muistuttaa talven kynnyksellä jäällä liikkumisen turvallisuudesta ja mitä tarvikkeita jäällä liikkussa on hyvä olla mukana. Rastilla voi- daan käydä läpi, miten toimia, jos itse tai kaveri putoaa jäihin. Rastilla voi olla veteen upotettu pilkkihaalari, jonka painoa osallistujat voivat kokeilla tai osallistujia voi pyytää kastamaan kätensä saaviin, jossa on jäistä vettä. Rastilla voi myös järjestää ryömimisharjoituksen, jolla simuloidaan, miten naskalien avulla liikutaan.

Välineet: Naskalit, jääpiikki, heittoköysi, pilli, pilkkihaalari, saavi, jäistä vettä.